

Stalino KELIU

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS KUPIŠKIO RAJONO
KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ
DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Etna 8-ji | 1953 m. liepos mėn. 1 d., trečiadienis | Kaina
metai | Nr. 52 (715) | 15 kp

TSRS FINANSŲ MINISTERIJOS PRANEŠIMAS

Valstybinė paskola TSRS liaudies ūkiui išvystyti (1953 metų laida), išleista 15 milijardų rublių sumai, iki birželio 27 d. pabaigos realizuota 15 milijardų 343 milijonų rublių sumai.

TSRS Finansų ministerija, remdamasi TSRS Ministrų Tarybos nurodymais, davė patvirtinimą nuo 1953 metų birželio 28 d. visur nutraukti tolesnį paskolos pasirašymą.

TSRS finansų ministras A. ZVEREVAS

TARYBINIŲ KELIU

Liepos 21-ąją dieną suka-
ka XIII metų nuo tos dienos,
kai buvo atkurta Tarybų val-
džia Lietuvoje, amžiams pa-
naikinus buvusią netelsybę
buržuazinėje Lietuvoje, iš-
laisvinusi darbininką ir darbo
valstietį iš lietuviškosios bur-
žuazijos ir užsienio imperia-
listų pančių. Daugiau kaip
20 metų Lietuvos darbinin-
kai ir valstiečiai žiauraus po-
licinio teroro ir klerikalinio re-
žimo sąlygomis kovojo už sa-
vo teises, už tarybinės san-
tvarkos įvedimą. Šioje kovo-
je didelę paramą lietuvių
liaudžiai teikė didžioji rusų
tauta.

Neatpažįstamai pasikeitė
gyvenimas Tarybų Lietuvoje,
mūsų rajone per tuos tryliką
Tarybų valdžios metų. Mil-
žiniški pakitimai įvyko viso-
se gyvenimo srityse, tame
tarpe ir žemės ūkyje. Vieto-
je pavienių smulkių valstie-
čių ūkių, apsirūpinusių pri-
mityvia žemės ūkio technika
ir negalinčių tiekti valstybei
nors kiek žymesnius žemės
ūkio produktų kiekius, atsi-
rado stambūs kolektyviniai
ūkiai, turintieji amžinam nau-
dojimui milžiniškus žemės
masyvus, siekiančius net ke-
lis tūkstančius hektarų. Dar-
bo valstiečiams plačius ko-
lektyvinius laukus įdirbti pa-
deda rajono ribose esančios
dvi mašinų-traktorių stotys,
gausiai aprūpintos tarybine
žemės ūkio technika, tame
tarpe kombainais, linų rovim-
kombainais ir kitomis sudė-
tingomis mašinomis. Jų gau-
sus panaudojimas kelis kar-
tus sutrumpino darbų atlikti-
mo laiką, žymiai palengvino
patį darbų atlikimo procesą.
Kolūkliai plačiai naudoja mi-
neralines trąšas, kurios bur-
žuazinės santvarkos laikais
buvo prieinamos toli gražu
ne visiems valstiečių ūkiams.
Plačiai vykdomi pievų kul-
tūrinimo darbai, jas nusaui-
siant ir apsejant mineralinė-
mis trąšomis. Jeigu buržuazi-
nėje kaime kultūrinė įstai-
ga buvo tik pradinė mokyk-
la, tai dabar kolūkiuose turime
septynmečių, vidurinių
mokyklų, klubų-skaityklų,
bibliotekų, kultūros namus.

Žymiai išplėstas kaime svei-
katos apsaugos įstaigų tink-
las, kurių buržuazinės san-
tvarkos metais kaime iš viso
nebuvo. Palminkime kad ir
„Pirmūno“ kolūkį. Buržu-
azinės santvarkos metais tai
buvo tamsus Panevėžio ap-
skritys kampelis. Čia veikė
dvi pradinės mokyklos, buvo
kelios smuklės... Dabar kol-
ūkyje veikia vidurinė mokyk-
la, 2 septynmetės, kelios
pradinės, yra klubai-skaityk-
los, biblioteka, kultūros na-
mai. Kolūkiečių sveikatingu-
mo sargyboje budi ligoninė,
gimdyimo namai, keli gydy-
tojai. Daugumas „Pirmūno“
kolūkio kolūkiečių mokosi
mokyklose, įvairiuose kur-
suose, lavinasi savistoviai.
Kolūkiuose plečiasi visuo-
meninių pastatų statyba. Sta-
tamos mechanizuotos karvi-
dės, kiaulidės, grūdų sandė-
liai, grūdų džiovyklos ir kt.
Pirmą kartą rajono kaimuose
išaugo mūriniai pastatai, ku-
rių buržuazinės santvarkos
metais neįstengė statyti net
buožiniai ūkliai. Taip „Laukų
spartuolio“ kolūkyje pastaty-
tos dvi karvidės, „Ateities“
kolūkyje statoma kiaulidė,
„Aušros“ kolūkyje — karvi-
dė, kiaulidė ir t. t.

Visi šie pasiekti laimėji-
mai rodo tarybinės santvar-
kos nepalyginamą pranašū-
mą prieš buržuazinę santvar-
ką, broliškujų respublikų
nuolatine nesavanaudiška pa-
galbą jauniems rajono kol-
ūkiams.

Rajone išaugo nauji žmo-
nės, pasiaukojamai kovojan-
tieji už naujus laimėjimus
komunizmo statybos baruose.
Rajone plačiai žinomi Ska-
piškio MTS traktorininkų A.
Silinio, P. Šlapelio, Ku-
piškio MTS traktorininkų
A. Morkūno, A. Žiur-
lio, „Pirmūno“ kolūkio kol-
ūkiečių O. Švintienės, G. Pe-
čiulienės, „Ateities“ kolūkio
kolūketės J. Siaurytės ir kt.
priešakinių kolūkiečių bei me-
chanizatorių pavardės. Rajone
plečiasi socialistinis lenkty-
niavimas Tarybų Lietuvos
XIII metų garbei. Darbo
žmonės sieks naujų laimėjimų
taikioje komunizmo statyboje.

Apie naujosios paskolos realizavimo rezultatus

Valstybinė paskola liaudies ūkiui išvystyti, išleista 15 milijardų rublių sumai, per tris dienas realizuota 15 milijardų 343 milijonų rublių sumai.

Naujoji paskola sutikta vie-
ningu visos tarybinės liau-
dies, visų mūsų tėvynės
gyventojų sluoksnių pritari-
mu. Su dideliu pakilimu pra-
ėjo paskolos pasirašymas
darbininkų, valstiečių ir ta-
rybinės inteligentijos tarpe.

Labai ryškiai pasakė apie
išleistąją paskolą vienas iš
seniausių Verch-Isetskio me-
talurgijos gamyklos metalur-
gų Fiodoras Landinas: „Ta-
rybų valstybė vykdo plačią
taikios statybos programą.
Auga ir gražėja mūsų mies-
tai, aprūpinami pirmaruše
tėvynine technika fabrikai ir
gamyklos. Plačiu mastu
vyksta gyvenamųjų namų ir
kultūrinė-buitinė statyba. Tai-
kios statybos tikslams tar-
nauja ir naujoji paskola. Štai
kodėl mes laisvanoriškai ir
noriai skoliname valstybei
savo ūdarbio santaupas“.

Karštai atsiliepė į paskolos
išleidimą ir kolūkinė valstie-
tija. Rostovo srities Vesiolo
rajo Stalino vardo kolūkio
susirinkime kolūkio pirmi-
ninkas drg. Zacharovas pa-
reiškė: „Mūsų plačiuose lau-
kuose dirba dešimtys trak-
torių, kombainų ir kitų nau-
jausių mašinų, kurios paleng-
vina mūsų darbą. Mes žino-
me, kad mūsų paskolos pa-
naudojamos tautos reikalui
stiprinti“. Paskolos pasirašy-
mas valstiečių tarpe praėjo
labai sėkmingai; apie tai liu-
dija, be kita ko, tas faktas,
kad daugiau kaip pusė pasi-
rašymo sumos jų jau apmo-
kėta grynais pinigais.

Labai aktyviai praėjo pa-
skolos pasirašymas moksli-
ninkų, valstybinių tarnautojų
ir visos tarybinės intelligen-
tijos tarpe. Mokslų akade-
mijoje įvykusiame mitinge
įžymūs mokslininkai kalbėjo
apie nepaliaunamą tarybinės
ekonomikos augimą, apie
mokslo suklestėjimą mūsų
šalyje ir apie valstybinių pa-
skolų reikšmę vystant liaudies
ūkį ir mokslą.

Vieningas pritarimas pa-
skolos išleidimui ir jos sėk-
mingas realizavimas su nau-

ja jėga liudija apie tarybinės
liaudies vienybę, apie tai,
kad ji karštai remia Komu-
nistų partijos ir Tarybinės
Vyriausybės priemones.

Tai visiškai suprantama.
Mūsų tarybinės paskolos pa-
naudojamos taikios ūkinės ir
kultūrinės statybos tikslams.
Jos padeda didinti mūsų
Tėvynės turtus ir dar pil-
niau patenkinti materialines
ir kultūrinės liaudies reikmes,
kas yra kasdieninis Partijos
ir Vyriausybės rūpestis.

Išleistosios paskolos lėšo-
mis bus pastatyti nauji fab-
rikai ir gamyklos, dar geriau
bus aprūpintos mašinų-trak-
torių stotys traktoriais, kom-
bainais ir kitomis žemės ūkio
mašinomis. Paskolos lėšos
padės plėsti mokslą, liaudies
švietimą ir sveikatos apsau-
gą.

Tuo pat metu mūsų vals-
tybinės paskolos duoda žy-
mias pajamas netarpiškai gy-
ventojams. Vien 1952 ir
1953 metais gyventojams bus
išmokėta pagal paskolas apie
17 milijardų rublių.

Atsižvelgdama į nepaliau-
namą socialistinio ūkio pi-
niginių sankaupų didėjimą,
Tarybinė Vyriausybė rado
tikslingą šiemet žymiai su-
mažinti gyventojų lėšų įtrau-
kimą į biudžetą paskolų for-
ma. Naujosios paskolos iš-
leidimo suma buvo nustaty-
ta, kaip yra žinoma, dvigu-
bai mažesnė palyginti su
1952 metais.

Socialistinio ūkio piniginių
sankaupų didėjimas yra liau-
dies ūkio planų sėkmingo
įvykdymo rezultatas ir liu-
dija apie tolesnį galingą mū-
sų šalies ekonomikos kilimą.
Visuomeninės gamybos vys-
tymasis užtikrina tolesnį na-
cionalinių pajamų augimą ir
įgalina sistemingai kelti tary-
binės liaudies materialinę
gerovę.

Žymus paskolos išleidimo
sumos sumažinimas palyginti
su pereinamais metais ir jos sėk-
mingas realizavimas kartu
liudija apie tarybinio rublio
tvirtumą ir tarybinių finansų
pastovumą. Socialistinės vals-
tybės finansų ir jos piniginės
sistemos tvirtumo pagrindas
yra nenukrypstamas taikios

socialistinės ekonomikos au-
gimas, nepaliaunamas didė-
jimas šalies nacionalinių pa-
jamų, kurios pilnutinai pa-
naudojamos liaudies intere-
sais.

Tarybinio rublio perkamoji
galia kasdien auga. Tarybų
Sąjungos piniginė sistema
yra pastovi, tarybinė valiuta
šiuo metu yra tvirta, kaip
niekad.

Ryšium su tuo neturi jokio
pagrindo pastaruosiu metu tam
tikru mastu paplitę gyvento-
jų dalies tarpe gandai apie
tariamą įvyksiančią naują
piniginę reformą. Šie gandai
neturi jokios dirvos, yra me-
lagingi ir žalingi. Yra žino-
ma, kad piniginės reformos
paprastai vykdomos ekono-
mikos sutrikimo ir pinigų žy-
maus nuvertinimo sąlygomis.

Mūsų šalyje nieko pana-
šaus nėra. Priešingai, pas-
taruoju metu visų liaudies
ūkio šakų nepaliaunamo ki-
limo, produkcijos savikainos
žymaus sumažėjimo išdavoje
ir dėka to, kad šiuo pagrū-
du sistemingai mažinamos
mažmeninės maisto ir pramo-
nės prekių kainos, tarybinis
rublis metai iš metų stiprėja
ir kyla jo perkamoji galia.

Pakanka pasakyti, kad per
pastaruosius penkerius su-
trupučius metus tarybinių pi-
nigų perkamoji galia padidė-
jo daugiau kaip dvigubai.
Tarybiniai žmonės žino, kad
šiuo metu jie gali pirkti du
su viršum karto daugiau pre-
kių už vieną ir tą pačią pi-
nigų sumą, negu 1947 metų
pabaigoje.

Partija ir Vyriausybė nuo-
lat rūpinasi tarybinių pinigų
gyvenimo lygio kėlimu, ga-
rantuoja jų pajamų ir ūdar-
bių tvirtumą. Mūsų šalies
darbo žmonės neturi jokio
pagrindo nerimauti dėl savo
santaupų.

Atliktas aukštu politiniu
lygiu paskolos pasirašymas,
didelio gamybinio pakilimo
pramonėje ir žemės ūkyje
sąlygomis, yra garantija, kad
pajamų suma, numatyta biu-
džete 1953 metams iš šios
paskolos, bus užtikrinta, o tai
padės sėkmingai įvykdyti
liaudies ūkio planą.

TSRS finansų ministras A. ZVEREVAS

Pionierių sąskrydis

Kupiškio kultūros namų
salėje įvyko rajono pionierių
organizacijų delegatų trečia-
sis sąskrydis. Sąskrydžio da-
lyviai iš klausė pranešimą
tema: „Kaip Leninas ir
Stalinas, mes darbe ir moks-
le žengiamo pirmyn“, ku-
rį skaitė komjaunimo rajo-
no k-to mokyklų ir pionierių
skyriaus vedėja drg. Gude-
lienė. Savo pasisakymuose
pionieriai Terikova, Budrys,
Valčiūnaitė kalbėjo apie tai,
kad pionieriai Lenino—Stalino
idėjų šviesoje užsigrūdins
būti tvirta komjaunimo pa-
maina.

Meninėje dalyje pionieriai
šokėjai, dainininkai, deklama-
toriai ir kiti saviveiklininkai
atliko daugiau kaip 20 me-
ninių dalykelių.

V. KAIRYS

Vilniaus darbo žmonės su dideliu entuziazmu sutiko TSRS Minis-
trų Tarybos Nutarimą dėl naujos Valstybinės paskolos liaudies
ūkui išvystyti išleidimo. Įmonėse, statybose, įstaigose ir mokyklo-
se įvyko mitingai, skirti paskolos pasirašymui.

N u o t r a u k o j e: paskolos pasirašymas Vilniaus siuvi-
mo fabrike „Lelija“. Pasirašo siuvėja—stachanovinė J. L.
Martinkienė.

L. Meinerto nuotrauka.

(ELTA).

PARTIJOS GYVENIMAS

STIPRINTI KOLŪKIUS POLITINIŲ IR ORGANIZACINIŲ-ŪKINIŲ ATŽVILGIAIS

Nesenai įvykęs Lietuvos KP rajono komiteto plenumas nužymėjo konkrečias priemones stiprinti kolūkius politiniuose ir organizaciniuose-ūkiniuose atžvilgiais. Plenumas taip pat nurodė, kad kurias teigiamas „Pirmūno“ kolūkio partinės organizacijos darbo puses, atskleidė stambius trūkumus bei klaidas. Ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į masinio-politinio darbo vystymą.

Susumuojant „Pirmūno“ kolūkio partinės organizacijos nuveiktą darbą per ataskaitinį laikotarpį, išskyla pasiektieji laimėjimai, matosi stambūs trūkumai. Pagrindinis trūkumas partinės organizacijos darbe yra tas, kad ji daug kur politinį darbą pakeitė ūkiniu, bereikalingu administravimu.

Pagrindinė kolūkio partinės organizacijos darbo veikla turi būti nukreipta keliant žemės ūkio artelės narių politinį ir gamybinį aktyvumą, sąmoningumą, kovojant su praeities liekanomis.

Tačiau tenka pasakyti, kad šioje srityje, šalia pasiektų laimėjimų, yra ir rimtų trūkumų. Kolūkyje sudarytas agitatorių kolektyvas, kuriame yra virš 15 agitatorių. Kolūkio partinė organizacija, vadovaujama agitatorių kolektyvu, nuolat plečia masinį-politinį darbą kolūkiečių tarpe. Sudaryta lektorių grupė, kuriai vadovauja vietos septynmetės mokyklos direktorius A. Volungėnas.

Pagrindinis agitatorių darbas yra laukininkystės brigadose kovojant už aukštą kolūkinių laukų derlių, gyvulininkystės fermose keliant gyvulių produktyvumą. Agitatorius komunistas J. Gutpetris, atlikdamas pasikalbėjimus apie tolimesnį kolūkio suklestėjimą ir aukšto derliaus išauginimą pirmoje laukininkystės brigadoje, laiku pastebėjo, jog brigadininkas P. Skardžius pavėluotai pranešdavo kolūkiečiams, kokių priemonių reikia imtis siekiant aukštų derlių. Dabar šie trūkumai pašalinti.

Agitatoriai J. Masilionis, P. Vėta, J. Grigėnas, Z. Dambrauskaitė, darydami politinius pranešimus ir pasikalbėjimus antroje ir trečioje laukininkystės brigadose, užtikrino tai, kad kolūkiečiai laukų tręšimui pilnai išnaudojė vietines trąšas, kaip durpes ir kt. Agitatoriai komunistiniu žodžiu padeda kovoti su individualinėmis nuotaikomis. Agitatorius P. Rudzinskas laiku užkūrė kelią arklių še-

riko P. Juodzevičiaus privačiškoms nuotaikoms.

Lemiamą vaidmenį plečiant socialistinį lenktyniavimą už aukšto derliaus išauginimą turi agitatorių darbas laukininkystės brigadose. Tose brigadose, kur agitatoriai dirba gerai, leidžia sienlaikraščius ir kovos lapelius, nuolat atlieka individualinius ir grupinius pasikalbėjimus su kolūkiečiais, pasiekiami geri rezultatai. Tikrinant socialistinių lenktynių rezultatus pasirodė, jog pirmąją pirmąją, antrąją, trečiąją ir ketvirtąją laukininkystės brigadose. Ypatingai gerų rezultatų pasiekė ketvirtąją laukininkystės brigada, vadovaujama komunisto M. Dargužio.

Konkretūs faktai kalba už save, kad ten, kur nuolat stiprinamas masinis-politinis darbas, pasiekiami geri darbo rezultatai. Tačiau šis darbas dar apleistas septintoje, aštuntoje ir devintoje laukininkystės brigadose. Aštuntoje laukininkystės brigadoje nuolat keičiasi brigadininkai, nėra darbo drausmės. Blogai dirba kolūkio pirmininko pavaduotojas A. Vala. Kolūkio partinė organizacija dar neįtikrino, jog vietos vidurinės mokyklos mokytojai J. Silickaitė, V. Steponavičius, Gadonas, dirbdami agitatoriais šiose brigadose, nesugebėjo padėties ištaisyti.

Kolūkio mokytojai A. Slavinskas, O. Volungevičiūtė, E. Jankaitė ir kt. gerai pasižymi paskaitiniame ir agitaciniame darbe. Tačiau kolūkio partinė organizacija dar neįtraukia pilnai į paskaitinį darbą vietos inteligentijos, silpnai vadovauja paskaitiniam darbui.

Labai dideli trūkumai partinės organizacijos darbe buvo iki šiol tai, kad silpnai buvo dirbama su kolūkio jaunimu, neužtikrintas partinis vadovavimas komjaunimo organizacijai. Nepatenkinamai vadovaujama kolūkio moterų tarybai. Daug kur kolūkio partinė organizacija pakeitė kolūkio valdybą ir apylinkės tarybą, o ne vadovavo jų darbui.

Kolūkio partinė organizacija, nuolat gerindama masinį-politinį darbą kolūkiečių tarpe, vadovaujama komjaunimo organizacijai ir moterų tarybai, suburs apie save dar didesnę nepartinę aktyvą ir pašalins esamus trūkumus.

L. DAVIDAČIUS
„Pirmūno“ kolūkio partinės organizacijos sekretorius

BIBLIOTEKOS DARBAS VASARĄ

Šimonių vidurinėje mokykloje randasi biblioteka su gausiu knygų fondu. Vasaros atostogų metu moksleiviai taip pat pilnai gali naudotis šios bibliotekos knygomis. Mokytoja Karosaitė reguliariai keičia knygas, praveda su jaunuoliais skaitytojų individualinius pasikalbėjimus apie skaitomas knygas. Bibliotekos knygomis daugiausia naudojasi komjaunu-

liai Regalas, Bukauskaitė, Balys ir kt.

Nuolat rengiami tarybinių ir užsienio pažangiųjų rašytojų knygų aptarimai, kuriuose dalyvauja mokiniai ir Marytės Melnikaitės vardo kolūkio nariai. Sutinkant Tarybų Lietuvos tryliktojo metinės, bibliotekoje vaizdžiai išdėstyti mūsų respublikos rašytojų ir poetų kūriniai.

Mokyt. J. MACYTĖ

Sverdlovsko sritis. Baitgėsi mokslo metal partinio švietimo tinkle. Šiais mokslo metais simtai Novo-Tagilskio įmonės metalurgų sėkmingai studijavo partijos XIX suvažiavimo medžiagą ir J. V. Stalino genialųjį veikalą „Ekonominės socializmo TSR Sąjungoje problemos“.

Nuotraukojė: ratello užsiėmimuose. Dešinėje—propagandininkas M. S. Chrebtovas. A. Grachovo (TASS'o) nuotr.

SUKAUPTI PAŠARŲ GAUSUMĄ GYVULIAMS!

Sparčiai vyksta šienapiūtė

Ruošiantis šienapiūtei „Vienybės“ kolūkio kalviai pilnai atremontavo šienapiūves mašinas, arklinius grėblius, vežimus ir kitą inventorių. Prasidėjus šienapiūtei, laukininkystės brigadose nebuvo jokių trukdymų, todėl darbai vyksta pagal iš anksto kolūkio valdybos paruoštą planą.

III-ji laukininkystės brigada pirmąją pradėjo šienauti natūralines pievas ir pašarines žoles. Brigados nariai, vadovaujami P. Skūpo, sparčiai dirba šienaujamuose plotuose, gamindami aukštakokybinį pašarą. Socialistiniame lenktyniavime pasižymi kolūkiečiai St. Bartusevičius, J. Maksvytis ir daugelis kitų, kurie išdirbio normas viršija 20 proc.

Šienapiūvių vairuotojai P. Slavinskas ir J. Kačiulis per dieną nupiauna po 5,5 ha. Šienas džiovinamas ir gabenamas į daržines.

Lygiagrečiai su šienapiūtės darbais gaminamas ir silosas į tam reikalui parengtas duobes. Visuomeninei gyvulininkystei bus sudaryta tvirta pašarų bazė.

K. JONAITIS

Gamina silosą

„Adomynės“ žemės ūkio artelėje sparčiai gaminamas silosas. Šiais metais kolūkis paruoš žymiai didesnius kiekius raugintų pašarų, užtikrindamas sotų visuomeninių gyvulių žiemojimą. Trečioje brigadoje užraugtos dvi duobės siloso. Prie raugintų pa-

šarų gamybos stropiai dirba kolūkiečiai P. Saulinskas, V. Jurkštas ir kiti.

Gerali prižiūrėdamas traktorinę siloso kapoklę, traktorininkas J. Kaulakys teikia didelę paramą kolūkiečiams sudarant pašarų bazę.

P. BANYŠ

Kartojamos pereinamųjų metų klaidos

„Ateities“ kolūkio laukai prieauglių, kurias šeria visuomeninių pašarų. K. Oževičius jau pilnai apsirūpino visuomeninių šienų savo asmeniniams gyvuliams šerti. Tuo tarpu šis antikolūkinis elementas visai nedalyvauja kolūkinėje gamyboje. III brigadoje dirbą kolūkiečiai J. Petrulis, J. Dauderys ir M. Tursa nesąžiningai atlieka jiems patikėtą darbą. Brigada atsilieka pūdymų arimo ir šienapiūtės darbuose. Tačiau visi šie trūkumai nei III brigados brigadininko Prano Karaliuko, nei kolūkio valdybos nėra šalinami. Taip kartojamos praėjusių metų klaidos, kas kelia rimtą sąžiningų kolūkiečių pasipiktinimą.

V. DILGIENĖ

PASIKALBĖJIMAI APIE TSKP ĮSTATUS

Kelti komunistų politinį budrumą

Tarybų Sąjungos Komunistų partijos XIX suvažiavimas, genialus J. V. Stalino veikalas „Ekonominės socializmo TSR Sąjungoje problemos“ iškėlė tarybinei liaudiesi didingus uždavinius komunizmo statyboje.

Vykdydama suvažiavimo nutarimus, tarybinė liaudiesi, tame tarpe ir mūsų Lietuvos respublikos darbo žmonės, per dvejus penktojo stalininio penkmečio metus jau pasiekė žymius laimėjimus vystant pramonę, žemės ūkį, kultūrą.

Greta ekonominių pasiekimų dar labiau sustiprėjo moralinė-politinė tarybinės liaudiesi vienybė, jos susitelkimas apie mylimąją ir brangiąją Komunistų partiją, kuri veda tarybinę liaudiesi į naujas pergalės kuriant komunizmą.

Pergalingas mūsų šalies žengimas į komunizmą yra neatskiriama susijęs su tary-

binių žmonių politinio budrumo kėlimu visų ir visokių tarptautinės reakcijos bei vidinių priešų intrigų atžvilgiu. Todėl partija skiria didžiulį dėmesį politinio masių auklėjimo gerinimui, savo eilių kovingumo didinimui, darbo stiprinimui auklėjant komunistus griežčiausio partinės ir valstybinės drausmės laikymosi, nesitaikstymo su bet kurios rūšies trūkumams dvasia.

Naujieji partijos įstatai, kurie buvo priimti TSKP XIX suvažiavime, nurodo, kad kiekvienas komunistas turi „saugoti partinę ir valstybinę paslaptį, būti politiškai budrus, atsimeriant, kad komunistų budrumas yra būtinas bet kuriame bare ir visokiomis aplinkybėmis. Partinės ir valstybinės paslapties garsinimas yra nusikaltimas partijai ir nesutaikomas su buvimu jos eilėse“.

Politinio budrumo pakėli-

mas, visų pirma, turi būti nukreiptas partijos eilių švarumui apsaugoti. Partinių organizacijų darbo praktikoje neretai dar pasitaiko, kada ryšium su politinio budrumo atbukimu į TSKP narius prasiskverbia atsitiktiniai žmonės, kurie pagal savo politines ir dalykines savybes neverti aukšto partijos nario vardo. Todėl pirminės partinės organizacijos turi auklėti komunistus partijos eilių griežčiausios vienybės dvasia, vienybės, kuri yra svarbiausioji mūsų komunistų partijos jėgos ir galybės sąlyga.

Iki šiol kai kuriose respublikos pramonės įmonių, kolūkių, MTS, tarybinių ūkių, įstaigų pirminėse partinėse organizacijose dar yra nerūpestingumo, pasitenkinimo savimi ir nusiramino nuotaikų faktų. Eilė partinių organizacijų dar silpnai kontroliuoja administracijos ūkinę

SIENINĖS SPAUDOS APŽVALGA

KOVOJANT SU TRŪKUMAIS

Sieninė spauda kolūkiuose atlieka nemažą vaidmenį, mobilizuodama kolūkiečius naujiems laimėjimams atsiekti keliant laukų derlingumą, vystant visuomeninę gyvulininkystę, propaguodama darbo pirmųjų patyrimą, kritikos ir savikritikos pagalba šalindama prileistus trūkumus. Šia linkme savo darbą kreipia ir „Stalino keliu“ kolūkyje „Tarybinės žemės“ sienlaikraščio redakcija, leidama sienlaikraštį reguliariai du kartus į mėnesį. Nemažą dėmesį redakcija skyrė nušviesti sienlaikraštyje pavasario sėjos eigai. Straipsnyje „Vykdant pavasario sėją“ buvo suglaustai nušviesta, kaip kiekviena laukininkystės brigada dirba siekiant aukštų derlių. Čia nurodyta, VI-sios laukininkystės brigados (brigadininkas K. Šlyžius) kolūkiečius G. Totorį, A. Šlyžį, P. Vaitiekūną ir kitus, stropiai vykdančius visus darbus. Sieninėje spaudoje išskirti ir kiti darbo pirmūnai. Tuo pačiu griežtos kritikos susilaukia kolūkiečiai, kurie pasyviai laikosi kovojant už aukštą derlių. Čia teisingai kritikuojamas V-sios laukininkystės brigados brigadininkas J. Vaitiekūnas, kuris į darbą žūri pro pirštus, užvilkinio lauko darbus, prileidžia brigados narių tarpe darbo drausmės pažeidimus. Sienlaikraštis, savo skiltyse rašydamas apie Žemės ūkio artelės įstatų pažeidimus, kritikuodamas tinginius ir iškeldamas kitokių trūkumus, tuo pačiu prisideda prie kolūkio stiprinimo organizaciniu ir ūkiniu atžvilgiais. Redakcinė kolegija savo darbą nukreipė teisinga linkme, tačiau reikia pasakyti, kad kolūkyje yra eilė trūkumų, kurie sienlaikraštyje nėra paliejami. Pav., ruošiantis šienavimo darbus, III, V, VI brigadų kai kurie kolūkiečiai šaltai pažūrėjo į šį svarbų

reikalą: mažas dėmesys buvo skiriamas ratų, pakinktų, plaukiamųjų ir grėbiamųjų mašinų remontui; pas Sadulą, Gallauską ir kitus kolūkiečius pasireiškia individualinės nuotaikos žemės ūkio inventorius atžvilgiu, tačiau sienlaikraštis savo skiltyse prieš tai nekovoja. Kolūkyje yra pažeidimų dėl pasodybinių sklypų paskyrimo (pav., seserims Blikaitešs), dėl netelsingo darbdienų apskaičiavimo iš VI-sios laukininkystės brigados brigadininko V. Jakšio pusės, kuris, be to, kai kuriems kolūkiečiams, jų pavaišintas, paskiria lengvesnį darbą, bet užrašo daugiau darbdienų; šioje brigadoje iš viso žlugdomas darbas, nesistengiama kolūkiečius mobilizuoti aktyviai vykdyti gamybines užduotis. Silpnai dirba kolūkyje ir revizinė komisija (pirmininkas Totoris), kuri laikosi nuosalyje nuo kolūkio stiprinimo.

Šie ir kiti trūkumai sienlaikraštyje nebuvo paliesti, kas rodo, jog redakcinė kolegija dar nepilnai atlieka savo uždavinius kovojant už tolimesnę kolūkio stiprėjimą. Nuolat vystyti sienlaikraštyje kritiką ir savikritiką, kelti aikštėn trūkumus, siekiant, kad jie būtų nedelsiant pašalinti, — svarbus sieninės spaudos uždavinys. Tą turi gerai įvertinti redakcinė kolegija, pritraukdama į bendradarbiavimą sienlaikraštyje daugiau kolūkiečių, kad jame visapusiškai atsispindėtų kolūkio gyvenimas ir būtų kovojama už naujus, didesnius pasiekimus vykdant gamybinio darbo užduotis. Redakcinė kolegija, savo darbą pakreipusi teisinga linkme, turi jį nuolat plėsti, kad sienlaikraštis būtų dar labiau aktualesnis ir veiksmingesnis, suteiktų paramą kolūkio valdybai.

DAR KARTĄ APIE SUBAČIAUS KOOPERATYVĄ

Nežiūrint pakartotinos kritikos, Subačiaus kooperatyvo vadovai ir toliau eina nusikalstamu keliu.

Kooperatyvo pirmininkas D. Zaborskis ir toliau sistemingai girtuokliuoja. Koks gali būti vadovavimas kooperatyvui, jeigu, pavyzdžiui, D. Zaborskis, pradėjęs gerti gegužės 23 d., buvo beveik išvisai neblaiviamas stovyje iki penktadienio, gegužės 29 d. Tas pats buvo ir birželio 3 d., kada dėl kooperatyvo pirmininko visiškai neblaivumo susitrukė darbas.

Pirmininko pavaduotojas prekybos reikalams A. Šarkelis — retas svečias kooperatyvo valdyboje. Pardavėjos iš 13 kooperatyvo taškų dėl to negali kasdien įnešti pinigų ir kasą, ir yra priverstos gan stambias sumas laikyti pas save.

Darant reviziją kooperatyvo maisto skyriuje (pardavėja A. Kurulytė), pagal

dokumentus trūko apie 1.500 rb. Pasirodo, nesant galimybės pinigų įnešti į kasą, jie buvo paslėpti „saugioje“ vietoje — po dėže su žvakėmis ir ten užmiršti.

Pirmininkas D. Zaborskis, būdamas neblaiviamas stovyje, reikalauja iš taškų pardavėjų duoti nemokamai išgerti, „paskolinti“ pinigų ir pan.

Šie faktai rodo, jog Subačiaus kooperatyvo vadovai vėl gali padaryti didelių išekvojimus. Tam reikia tučtuojau užkirsti kelią. Kupiškio rajono kooperatyvų sąjungos vadovybė jau ir anksčiau buvo susidūrusi su eile nenormalumų, prileistų iš kai kurių Subačiaus vartotojų kooperatyvo darbuotojų pusės, tačiau nesimė rimtų priemonių pasireikiantiems trūkumams likviduoti.

M. BERŽINIS,
V. VENSKUS

ŠEIMYBINIS RATAS „LAISVĖS“ KOLŪKYJE

„Laisvės“ kolūkio pirmininko pareigose dirba Kazys Balna, užkietėjęs klerikalas. Todėl kolūkyje vyksta įvairūs sukčiavimai, prileidžiami grubas žemės ūkio artelės įstatų pažeidimai. Pirmininko brolis A. Balna dirba gyvulininkystės fermos vedėju, sūnus A. Balna — sąskaitininku; žmonos sesuo V. Gričienė dirba melžėja ir pan.

(Iš skaitytojų laisvų redakcijai).

KOLŪKIO PIRMININKAS K. BALNA: „Leiskite nors namuose pailsėti nuo jūsų ginčų. Jūs man ir darbe su jais įkyrėjote!“

KOLŪKINIO DARBO TRUKDYTOJAI

„Musų rytojaus“ žemės ūkio artelėje, kuriai vadovauja P. Notkus, iš visų brigadų labiausiai atsilieka gamybinių užduočių vykdyme IV-jai laukininkystės brigada. Ji velkasi uodegoje ir žlugdo pasiekiamus kolūkio laimėjimus todėl, kad antikosiniais elementais pažeidinėja Žemės ūkio artelės įstatus, trukdo brigadininko darbą. Dėl šios priežasties dažnai keičiasi ir patys brigadininkai, o tvarka brigadoje neįvedama.

Brigadoje dorus kolūkiečius piktna savo elgesiu individualinių nuotaikų reiškesiai C. Tručinskas ir P. Šimonis. Šie antikosiniais elementais įvairiais šmeižtais ir grasinimais stengiasi paveikti brigadininkus, kad religinių švenčių metu kolūkyje nebūtų dirbama. C. Tručinskas, patekęs į kolūkio valdybos narius, stengiasi šeiminkauti savaip, neatsižvelgdamas į bendrus kolūkio interesus. Sėjant trąšas, šie du antikosiniais elementais buvusius savo sklypus patręšė trigubai daugiau, nepalikdami daugiamečių žolių pasėliams trąšų. Negana to, C. Tručinskas, neva, pritvirtintus, savo buvusius arklius ir asmeninius gyvulius gano po kolūkio dobius ir vasarojū. Jo „pavyzdžiū“ netvarko savo gyvulių M. Apšega ir kt.

Toks įžūlus kolūkio priešų elgesys kelia teisėtą pasipiktinimą kolūkiečių tarpe, o kolūkio valdyba ir jos pirmininkas su tais faktais taktos. Gana geraširdiškumo ir prieteliškumo! Laikas sudrausti savivaliautojus.

A. ŽIBUTIS

KOLŪKIO VALDYBAI NUOLAIÐZIAUJANT

„Pakupio“ kolūkio valdyba nepakankamą dėmesį skiria pašarų bazės sudarymui. Pašarinių runkelių rasoda buvo pavesta išauginti A. Ivanovienei, kuri pereltais metais grobstė cukrinius runkellus, visuomeninių pašarų šerė nuosavą karvę. Be to, ji naktimis gano savo karvę kolūkio sėkliniuose dobiuose. Išauginti patikėtą rasodą A. Ivanovienė panaudojo savo reikalams.

J. STARKUS

MUSŲ MEDŽIAGOS

PĖDSAKAIS

„Sudrausti savivaliautoją“

Tokia antraštė korespondencija, tilpo „Stalino keliu“ 31 (694) nr. Joje buvo rašoma, kad „Laukų spartuolio“ kolūkio valdybos pirmininkui A. Binkui ir valdybos pirmininko pavaduotojui J. Baroniui nuolaidžiaujant, kolūkyje apsigyveno tula Skilundaitė, kuri nedalyvauja kolūkinėje gamyboje, spekuliuoja, visuomeniniais pašarais šeria savo asmeninius gyvulius.

L. e. rajono prokuroro pareigas drg. J. Kostinas praneša redakcijai, kad imtasi priemonių padėties ištaisymui.

B. GRIGONIS

veiklą vykdant planus pagal visus kiekybinius ir kokybinius rodiklius, kaip reikiant nekovoja už kadrų parinkimą pagal jų dalykines ir politines savybes, apkančiai žūri į valstybinės ir visuomeninės nuosavybės grobstymą. Tokių reiškių negalima traktuoti kitaip, kaip partinės ir valstybinės drausmės laužymą.

Tarybų valstybės istorinio vystymosi patyrimas moko, kad nepaisant socialistinės visuomenės pastatymo, dar išliko privačiasavininkiška psichologija ir moralė, išliko ir veikia lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų pažūrus skleidėjai, dar yra elementų, kurie slaptai varo priešišką veiklą, nukreiptą prieš tarybinę santvarką. Todėl pirminių partinių organizacijų, kiekvieno komunisto pareiga yra aktyviai sekti visus buržuazines ideologijos pasireiškimus, dirbti puolamąjį agitacinį darbą masėse, ryžtingai demaskuoti visas ir visokias liaudies priešų intrigas.

Nusiramnimo nuotaikos ir politinis nerūpestingumas kyla iš klaidingo manymo, kad, tarytum, mūsų ekonominiams ir politiniams pasiekimams augant klasinis priešas darosi nepavojingas. Partija moko mus, jog reikia visuomet atsiminti, kad mūsų valstybės augimas ne silpnina, o, priešingai, stiprina nuverstųjų klasių pasipriešinimą. Juo sėkmingesnis bus mūsų žengimas pirmyn, tuo įnirtingiau priešintis pasmerktos žūti priešiškos jėgos.

Savo šlykščiai veiklai liaudies priešai mėgina ir ateityje mėgins panaudoti mažiausią spragelę, bet kuri nerūpestingumo, nusiramnimo nuotaikų, žioplumo pasireiškimą, kad padarytų žalą mūsų socialistinei valstybei. Plepumas, aplaidumas, nerūpestingumas saugojant dokumentus, partinės ir valstybinės paslapties garsinimas, politinio akylumo neturėjimas ideologijos klausimais, apkančiamas moralinio ir buitinio pakrikimo faktams —

visa tai yra tikrai priešų naudai. Todėl pirminių partinių organizacijų pareiga yra auklėti komunistus aukšto politinio budrumo, griežto TSKP įstatų reikalavimų laikymosi ir vykdymo dvasia.

Galingas politinio budrumo kėlimo ginklas yra partijos narių ir kandidatų apginklavimas marksizmo-leninizmo idėjomis, mūsų Komunistų partijos istorijos studijavimas, visokeriopas visuomenės vystymosi dėsnių ir klasių kovos esmės pažinimas.

Pagrindu politiniam budrumui kelti turi būti aukšto lygio ideologinis darbas, kurio uždavinys yra gerinti komunistinį darbo žmonių auklėjimą. Vykdant ideologinį darbą reikia plačiau išvystyti visa nugalintį marksizmo-leninizmo idėjų, mūsų šalies tautų nesuardomos draugystės, gaivinancio tarybinio patriotizmo propagavimą, auklėti tarybinius žmones beribio atsidavimo mūsų socialistinei Tėvynei, mylimajai Komunistų partijai ir bran-

giajai Tarybinei vyriausybei dvasia.

Kelti komunistų, visų tarybinių žmonių politinį budrumą, kovoti prieš nusiramnimo nuotaikas ir nerūpestingumą turi padėti plačiai išvystyta savikritika ir trūkumų kritika. Tai — išmėgintas mūsų partijos ginklas visuose Tarybų valstybės istorinio vystymosi etapuose. Savikritika ir kritika kelia komunistus, nepartines mases į kovą už naujų laimėjimų pasiekimą mūsų šalies vystymesi, aštrina jų dėmesį dėl savalaikio trūkumų atskleidimo ir jų šalinimo visose liaudies ūkio — pramonės, žemės ūkio, kultūros — srityse.

Tik aukštas politinis budrumas, griežtas mūsų partijos įstatų laikymasis ir vykdymas padės pirminėms partinėms organizacijoms laiku pastebėti ir šalinti esamus trūkumus, pasiekti vis naujus ir naujus laimėjimus komunistinėje statyboje.

KAPITALO ŠALYSE

Stambus Italijos demokratinų jėgų laimėjimas

Neseniai įvykę rinkimai Italijos parlamente buvo pažymėti šalies demokratinų jėgų pergalė.

Italijos reakcija dėjo į šiuos rinkimus labai didelės viltis. Siekdamas iš anksto užtikrinti sau pergalę, reakcinės partijos, naudodamosios dauguma parlamente, pratempė apgavikišką „rinkiminį įstatymą“. Pagal šį „įstatymą“, partija arba partijų blokas, surinkę rinkimuose nors vienu balsu daugiau kaip 50 procentų balsų, užtikrintų sau 65 procentus vietų parlamente.

Antidemokratinis rinkiminis įstatymas dar labiau sustiprino plačiųjų italų tautos masių nepasitenkinimą de Gasperio vyriausybės politika. 1948 m., kai vyko ankstesnieji rinkimai, valdančioji krikščionių demokratų partija davė daug pažadų rinkėjams, bet nė vienas iš jų pažadų nebuvo įvykdytas. Taip, nebuvo įvykdyta pažadėtoji agrarinė reforma, nebuvo pagerinta darbininkų klasės padėtis. Vietoj taikos ir draugystės tarp tautų politikos valdantieji Italijos sluoksniai vykdė ginklavimosi varžybų ir karo parengimo politiką, atiduodami šalį Amerikos imperialistų dispozicijon. Šios politikos išdavoje darbo žmonių masių padėtis dar labiau pablogėjo. Uždaroma daugelis gamyklų ir fabrių, gaminusių taikią produkciją. Šiuo metu šalyje yra du milijonai visiškai bedarbių ir 4 milijonai dalinių bedarbių.

Paskutiniųjų rinkimų rezultatai parodė, kad italų tautos dauguma stoja prieš

skurdo ir ginklavimosi varžybų politiką, kurią vykdė de Gasperio partija. Vyriausybinių blokas, vienijantis krikščionių demokratų, liberalų, respublikonų ir kitas partijas, surinko tik 49,78 procento balsų, tuo tarpu kai 1948 m. parlamento rinkimuose partijos, dabar įeinančios į šį bloką, gavo visos drauge 62 procentus. Kadangi krikščionių demokratų blokas nesurinko daugiau kaip 50 procentų balsų, apgavikiškasis rinkiminis įstatymas nustojo savo galios ir vietų paskirstymas parlamente vyko senojo rinkiminio įstatymo pagrindu, tai yra proporcingo atstovavimo pagrindu. Nepaisant to, kad žymiai išaugo rinkėjų skaičius, vyriausybinių blokas neteko apie trijų milijonų balsų. Jeigu anksčiau krikščionys demokratai turėjo deputatų rūmuose 307 vietas iš 574, tai dabar jie gaus 261 mandatą iš 590. Daug vietų neteko ir kitos vyriausybinių partijos.

Puikią pergalę rinkimuose iškovojo Italijos demokratinės partijos — komunistų ir socialistų. Jos drauge gavo daugiau kaip 9 milijonus balsų, t. y. daugiau kaip 35 procentus, tuo metu kai ankstesniuose rinkimuose jos surinko 31 procentą. Už komunistų partijos kandidatų buvo paduota 6.120.709 balsų, už socialistų partijos kandidatų — 3.441.014 balsų. Šios partijos dabar deputatų rūmuose turi 218 vietų, 35 vietomis daugiau negu anksčiau.

Kitos smulkios grupuotės

ir susivienijimai, kurie buvo išstatę savo kandidatus, visi drauge gavo apie 15 procentų balsų.

Kartu su rinkimais į deputatų rūmus (parlamento žemieji rūmai) vyko rinkimai į senatą (parlamento aukštieji rūmai). Vyriausybinių partijos neteko daug vietų ir senate. Pavyzdžiui, krikščionys demokratai gavo 116 mandatų vietoj 131, tuo tarpu kai senatorių komunistų, socialistų ir kairiųjų nepriklausomųjų skaičius padidėjo nuo 72 iki 87.

Italijos komunistų partijos generalinis sekretorius Palmiro Toljatis laikraštyje „Unita“ rašė apie rinkimų rezultatus:

„Po to kai Italija daugiau kaip 5 metus valdė reakcinė partija ir vyriausybė, kurios atvirai pareikšdavo, kad jų pagrindinis tikslas — sunaikinti komunistų partiją arba, mažiausiai, izoliuoti ir atplėšti ją nuo liaudies masių; po to kai antikomunizmas daugiau kaip per 5 metus buvo oficiali visų valdžių doktrina ir įvairių persekiojimų bei smurto prieš mus šaltinis, mes vėl stojame politinėje arenoje, kaip stambiausia, stipriausia, labiausiai susitelkusi ir kovinga Italijos demokratinė partija... Mūsų pergalė — tai pergalė pasiekta vardan taikos, demokratijos, socializmo“.

Italijos darbo žmonės rinkimuose pademonstravo savo susitelkimą apie demokratinę partiją, savo pasiryžimą kovoti už demokratinę, nepriklausomą Italiją.

J. GRISČENKO

Kolorado vabalas

Šis pavojingas bulvių kenkėjas iš Amerikos pirmiausia pateko į Prancūziją. Per keletą metų jis išplito visoje jos teritorijoje ir pradėjo skverbtis į kitas Vakarų Europos šalis. Antrojo pasaulinio karo metais kolorado vabalas pateko į Lenkiją ir paskutiniaisiais metais priartėjo prie Tarybų Sąjungos sienų tiek, kad ėmė grėsti jos vakarinėms respublikoms, jų tarpe ir Tarybų Lietuvai.

Nežiūrint to, kad pas mus dar neatrastas kolorado vabalas, tačiau rimtą pavojų sudaro netolimas jo buvimas. Todėl kiekvieno piliečio pareiga suprasti kolorado vabalą žalingumą ir susipažinti su pačiu vabalu, kad laiku jis būtų pastebėtas ir likviduotas.

Kolorado vabalas (leptinotarsa decemlineata say) priklauso lapgraužių šeimai ir minta tik augalais. Vabalas kiek pailgas, apie 12 mm ilgio, nugarėlė išgaubta, papilvė plokščia. Kūno paviršius nuo šviesiai geltonos iki moliniai gelsvos spalvos. Dengiamieji sparnai kieti ir turi dešimt juodų išilginių linijų (dryžių). Po dengiamaisiais sparnais yra plėviniai (vabalui tupint nesimato), kurių pagalba vabalas gali gan toli nuskristi. Vabalas priešakys taip pat gelsvas, su įvairaus didumo ir formos juodomis dėmelėmis. Vidurinės dvi dėmelės didesnės, pailgos, užpakaliniais galais sujungtos, primindamos raidę „V“. Kojų 3 poros. Vabalų patelės nuo vabalų — patinų išoriniai nesiskiria. Kolorado vabalas kiaušinėliai pailgi, maždaug 1,2 mm ilgio, oranžiniai gelsvos spalvos, randasi apatinėje bulvių lapų pusėje įvairaus didumo krūvelėmis. Kiaušinėlius pradeda dėti praėjus maždaug dviem savaitėms nuo bulvių sudygimo. Po savaitės laiko iš jų išrieda lervos, kurios ima graužti bulvių lapus ir net viršutinius jaunus stiebus. Jaunikliai lervos yra tamsiai raudonos spalvos ir stiekia iki 10 mm ilgio. Lervos į galus susmailėjusios, storu pilveliu, todėl atrodo

kuprotos. Galva ir kojos juodos spalvos.

Tiek vabalas, tiek lervos yra pavojingi tuo, kad graužia augalų lapus. Mėgiamiausias jų augalas yra bulvės, kuris reikia laikyti pagrindiniu jų maitintoju. Be bulvių ne mažiau mėgstami ir kiti bulvinės šeimos augalai, kaip pomidorai, baklažanai, tabaka ir kt. Nesant pakankamai minėtų augalų, kolorado vabalas sutinkamas ant kopūstų, braškių, žemuogių, serbentų ir ant lauko piktžolių. Yra nustatyta, kad be bulvinių šeimos augalų jų lervos negali subręsti — pereiti lėliukės stadiją.

Per vasarą kolorado vabalas išsivysto dvi generacijos — kartos. Vidutiniškai iš vienos peržiemojusios patelės per dvi generacijas išauga 5—10 tūkstančių vabalų. Vienos patelės palikuonys per vasarą suėda apie 9 cent bulvių lapų.

Kolorado vabalas pavojingas ir tuo, kad lengvai gali persikelti iš vienos vietos į kitą. Yra nustatyta, kad vabalas vienu pakilimu lengvai nuskrenda 25—30 km, skrisdamas per vadandą apie 8 km. Kai kada vabalai daro masinius perskridimus. Tokių masinių skridimų metu jie gali nuskristi labai toli ir netikėtai užpulti bulvių lauką.

Radus patį kenkėją, jo lervą arba kiaušinėlius, negalima vietoje sunaikinti, bet reikia paįmti pavyzdį išaiškinimui. Pagavus patį vabalą arba jo lervą, uždaryti stikliniame inde, o kiaušinėlius su pačiu augalu, pridėjus apgraužtų augalo dalių, neatidėliojant pristatyti arba pranešti artimiausiam žemės ūkio skyriui, arba betarpiškai tarprajoninei žemės ūkio augalų karantino inspekcijai adresu: Panevėžys, Liepos 21-os prospektas Nr. 3. Telefonas 375. Pagal Lietuvos TSR Žemės ūkio ministerijos nutarimą, suradusiam pirmąjį židinį mūsų respublikos teritorijoje skiriama 1.000 rublių dydžio premija, už antrąjį — 500 rublių.

Kolorado vabalas neturi rasti vietos mūsų respublikos laukuose.

Ag. V. MACIEJAUSKAS

Naujos knygos

GEJEVSKIS, I. Amerikos imperialistų rasistinė politika. V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1953. 180 p. 6.000 egz. Rb 1,65.

ČEFRANOVAS, S. TSRS geografiija. Vid. m-klos VII kl. 8-sis leid. K., Valst. ped. lit. 1-kl., 1953. 187 p., il. ir žml. 15.000 egz. Rb 2,45. Ir.

DĖJUS, T. ir MACEIKIENĖ, S. Lietuvių kalbos gramatika. IV kl. 2-sis leid. K., Valst. ped. lit. 1-kl., 1953. 112 p. 45.000 egz. Rb 0,95. Ir.

KOSMINSKIS, E. Vidurinių amžių istorija. Vid. m-klos. VI ir VII kl. 9-sis leid. K., Vals. ped. lit. 1-kl., 1953. 256 p., il. ir žml. (TSRS Mokslų akad. Istorijos in-tas). 28.000 egz. Rb 3,25. Ir.

SYREIŠČIKOVA, A. Trumpa prancūzų kalbos gramatika. Aukštesniosioms vid. m-klos kl. 3-sis leid. K., Valst. ped. lit. 1-kl., 1953. 168 p. 3.000 egz. Rb 2,10. Ir.

SKAITINIAI. VI kl. sudarė pedagogų kolektyvas. K., Valst. ped. lit. 1-kl., 1953. 312 p., il. 25.000 egz. Rb 3,55. Ir.

SOKOLOVAS, I. Fizikos kursas. D. 3. Elektra, optika. Vid. m-klos X-XI kl. 3-sis leid. K., Valst. ped. lit. 1-kl., 1953. 319 p., il.; 1 il. 1.7.000. egz. Rb 3,90. Ir.

PALECKIS, JUSTAS. Atgimimas. (Eilėraščiai). 168 p. 4.000 egz. Rb 3,65. Ir.

(Naudotasi Lietuvos TSR Knygų rūmų biuleteniu).

Redaktorius S. ZAUKA

Anglijos profsąjungos protestas prieš amerikiečių kariuomenės buvimą Anglijoje

LONDONAS (TASS). Laikraščio „Deili Uorker“ pranešimu, katilių ir laivų korpusų darbininkų profsąjungos Mančesterio rajoninis komitetas pareiškė protestą prieš priemonės, kurių imamas amerikiečių aviacijos bazėje Bertonvude (Lankaširas) dirbančių Anglijos piliečių atžvilgiu — tame tarpe prieš pirštų atspaudų ėmimą, o taip pat pat prieš kelių uždarumą artį Bertonvudo.

Komitetas priėmė rezoliuciją, kurioje sakoma: „Reikia pareikšti protestą prieš panašius veiksmus ir plačiai paskelbti apie visus pažeminimus, užgavimus ir nepatogumus, kuriuos liaudis patiria iš okupacinės kariuomenės pusės. Mes manome, kad laikas palinkėti šiai kariuomenei nepergeriausio kėlio“.

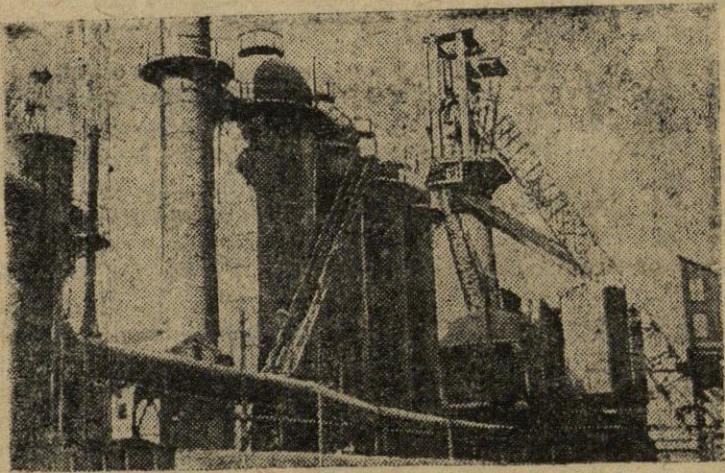
(ELTA).

4-ojo Pasaulinio jaunimo ir studentų festivalio tarptautiniai meno konkursai

BUKAREŠTAS (TASS).

Viena iš 4-ojo Pasaulinio jaunimo ir studentų festivalio priemonių bus tarptautiniai meno konkursai. Apie didingą jų konkursų mastą liudija tas faktas, kad vienu metu bus rengiami šių meno sričių konkursai: liaudies šokiai, choro ir solo dainavimas, fortepionas, smuikas, violončelė, pučiamieji ir liaudies muzikos instrumentai, baletas. Kaip praneša festivalio rengiamasis komitetas, konkursuose dalyvaus šimtai talentingiausių jaunųjų atlikėjų iš visų pasaulio šalių. Konkursų žiuri sudarys žymiausi kultūros ir meno veikėjai. Jų tarpe — italų dirigentas Vili Ferero, suomių muzikas Leo Fultekas, Vokietijos Demokratinės Respublikos Nacionalinės premijos laureatas Goldšmidtas ir kiti.

Festivalio meno konkursams jau pateikta daug muzikos ir literatūros, vaizduojamosios dailės ir kino meno kūrinių, skirtų jaunimui ir jo kovai už taiką. (ELTA).

Viena iš stambiausių Kinijos metalurgijos įmonių — Šiežanio metalurgijos gamykla arti Pekino, atstatyta Kinijos darbininkų ir inžinierių pastangomis.

(TASS-ELTA).